

Roks

Riksorganisationen
för kvinnojourer och
tjejjourer i Sverige

Vår verksamhet

Roks är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation, vars uppgift är att tillvarata kvinno- och tjejjourernas gemensamma intressen i deras arbete med mäns våld mot kvinnor. Detta görs bland annat genom att bevaka information som faller inom medlemsjourernas intresseområden. En viktig uppgift är också att tillhandahålla vidareutbildning för jourernas medlemmar genom bland annat seminarier och utbildningshelger.

Vi arbetar opinionsbildande med att synliggöra den verklighet som jourerna möter, samt att föra ett utåtriktat samtal kring frågor som jourerna arbetar med. Förutom att delta i samhällsdebatten svarar vi på remisser som berör kvinnors och barns liv och hälsa. Vi deltar regelbundet i internationella konferenser som behandlar mäns våld mot kvinnor, och bedriver även projekt utomlands för att stödja uppbyggnaden av kvinnojourns-verksamhet.

Roks ger också ut tidningen Kvinnotryck med fyra nummer per år. Tidningen är en viktig debatt- och informationskanal för såväl medlemmar som allmänhet.

Vår värdegrund

JOURRÖRELSEN

Kvinnojournsrelsen startade i mitten av sjuttioalet som en reaktion på ett konkret samhällsproblem, mäns våld mot tjejer, kvinnor och barn. Kvinno- och tjejjourerna är tillflyktsorter för våldsutsatta tjejer, kvinnor och deras barn som behöver stöd och skyddat boende. Jourerna är även mötesplatser för kvinnor och tjejer som vill arbeta politiskt för kvinnors frigörelse.

Kärnan i Roks är det arbete som bedrivs i medlemsjourerna. De är självständiga och basen i verksamheten är att stödja våldsutsatta tjejer, kvinnor och deras barn. Styrkan i Roks är den mångfald av kvinnor gällande ålder, bakgrund, livssituation och värderingar som ryms i medlemsjourerna. Alla tjejer och kvinnor samlas kring en gemensam feministisk grundsyn.

Kvinno- och tjejjourernas uppdrag är att stödja enskilda kvinnor som utsätts för mäns våld och genom det arbetet bidra till att förändra alla

kvinnors situation. Våldsutsatta kvinnor är ingenhomogen grupp utan alla har olika behov av stöd och hjälp.

Roks är en kvinnoseparatistisk organisation. Tack vare kvinnors självständiga organisering har kvinnor erövat mod och kraft att kämpa för frågor som rösträtt, rätt till utbildning och fri abort. Det är viktigt att det finns utrymmen för tjejer och kvinnor att mötas och arbeta politiskt utan mäns tolkningsföreträde. Roks medlemsjourer har rätt att själva avgöra tillfällen och förutsättningar för samarbete med andra aktörer, där syftet är att stödja våldsutsatta kvinnor eller väcka opinion om kvinnors situation.

KVINNOSOLIDARITET

Jourrörelsen använder en feministisk metod som bygger på hjälp till självhjälp.

Grundläggande för metoden är kvinnosolidaritet. Det innebär att kvinnor som utsätts för våld och förtryck av män eller sin partner möts med förståelse och bekräftelse. För att stärka kvinnor bidrar vi med delaktighet, kunskap och engagemang i deras situation. Enligt jourernas erfarenhet vill kvinnor som utsätts för mäns våld prata om sina upplevelser och erfarenheter med andra kvinnor.

Jourerna ska vara en fristad för tjejer, kvinnor och deras barn. Det unika med jourrörelsen, jämfört med andra aktörer, är att vi kan välja att alltid stå på kvinnors sida och att kvinnor har rätt till anonymitet.

FEMINISTISK GRUNDSYN

I det lokala arbetet har vi genom möten med kvinnor och igenkännande i kvinnors upplevelser och erfarenheter sett ett mönster i samhället. Detta har lett till förståelsen om sambandet mellan kön, makt och våld.

Roks anser att samhället idag är uppbyggt och fungerar utifrån en ordning som systematiskt underordnar gruppen kvinnor till förmån för gruppen män. Könsmaktsordningen tar sig uttryck exempelvis i mäns högre löner och mäns makt inom näringsliv, föreningsliv och politik. Roks anser, i enighet med FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (1979) och FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor (1993), att mäns våld mot kvinnor är den yttersta konsekvensen av könsmaktsordningen.

Rätten att synliggöra och benämna män som grupp är en förutsättning för Roks arbete med att förändra de strukturer som ligger till grund för mäns våld mot kvinnor och barn. Mäns överordning tillsammans med andra former av förtryck och sociala strukturer såsom etnicitet, sexualitet, klasstillhörighet, ålder och funktionshinder bidrar till att kvinnor ofta blir mångdubbelt utsatta.

Våld förekommer också mellan tjejer och kvinnor i lesbiska relationer. Roks anser att detta våld kan förklaras utifrån att dominerande maktstrukturer har anammats och att dessa förhållanden kan återspeglas i vissa lesbiska parrelationer.

MÄNS VÅLD MOT KVINNOR OCH BARN

Sexualiserat våld, dvs. mäns våld mot tjejer, kvinnor och barn är ett samlingsbegrepp för allt våld, hot om våld och trakasserier som kvinnor utsätts för på grund av kön. Ett annat uttryck för mäns våld är pornografi och prostitution, det vill säga handel med kvinnor och barn för sexuella ändamål. Alla former av pornografi är objektifierande och kränkande skildringar av övergrepp mot kvinnor och barn som befäster mäns makt över kvinnor.

Få kvinnor och tjejer går fria från att under sitt liv utsättas för någon form av våld på grund av kön. Alla tjejer och kvinnor kan drabbas. Alla kvinnor och tjejer som utsätts för mäns våld har rätt till det stöd och skydd de behöver oavsett bostadsort och ursprung. Genom det praktiska arbetet har jourrörelsen fått en unik kunskap om mäns våld mot kvinnor och barn.

VISION

I Roks feministiska grundsyn ligger en tro på att det går att förändra de strukturer som skapar och upprätthåller mäns överordning och kvinnors underordning. Förändring kräver engagemang från såväl tjejer och kvinnor som killar och män.

Roks har en vision om ett samhälle där tjejers, kvinnors och barns mänskliga rättigheter och livsutrymme respekteras. Ett samhälle där tjejer, kvinnor och barn kan leva utan att bli utsatta för våld, hot och förtryck. Roks verkar för tjejers och kvinnors frigörelse på alla plan i samhället.

Våra stadgar

Stadgar för Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, ROKS. Antagna vid årsmötet 1985-05-17, reviderade 1998-05-22 , 1999-05-15, 2000-06-03, 2001-05-26 samt 2005-05-07

Roks är en sammanslutning av självständiga kvinnojourer, tjejjourer och andra ideella kvinnoorganisationer med jourtelefon i Sverige. Roks är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation. Endast kvinnor kan vara medlemmar i ovanstående jourer. Jourerna skall kunna nås på en jourtelefon av stödsökande kvinnor.

§ 1 MÅL

Organisationen skall vara en förmedlande länk och ett förbindelseorgan mellan de olika medlemsjourerna i Sverige samt tillvarata medlemsjourernas gemensamma intressen. Roks skall i feministisk anda i likhet med medlemsjourerna verka mot mäns våld mot kvinnor och barn (sexuella övergrepp och trakasserier, misshandel, pornografi, prostitution, våldtäkt mm) samt arbeta mot manlig dominans och överordning på samhällets alla nivåer.

§ 2 UPPGIFTER

Organisationen har till uppgift:

- att ge stöd och service till medlemsjourerna genom att anordna utbildningar och seminarier samt att ge stöd till uppbyggandet av nätverk
- att aktivt bevaka utredningar och information som faller inom medlemsjourernas intresseområden och förmedla resultaten till medlemsjourerna
- att bedriva opinionsbildande verksamhet och skapa debatt kring frågor som medlemsjourerna arbetar med
- att bygga upp en resursbank för forskning, verka för dokumentation och öka tillgängligheten för feministisk forskning om mäns sexualiserade våld
- att genom internationell samverkan och erfarenhetsutbyte med kvinnoorganisationer i andra länder tillföra organisationen kunskaper och impulser som kan främja arbetet för kvinnors rättigheter.

§ 3 MEDLEMSKAP

Medlemmar i organisationen är de ideellt arbetande kvinnojourerna, tjejjourerna och andra ideella kvinnoorganisationer med jourtelefon inom

landet som sökt och av styrelsen beviljats medlemskap och betalt medlemsavgift.

Varje lokal jour har sina egna stadgar och sin målsättning och arbetar självständigt visavi Roks.

Medlem som skadar organisationens intressen kan av årsmötet med två tredjedels majoritet uteslutas, efter det att jouden ifråga beretts tillfälle att yttra sig.

Medlemsjour som vill utträda ur organisationen anmäler detta skriftligen till organisationens styrelse.

Medlemsjour som inte före den 31 december, efter påminnelse, betalt fastställd medlemsavgift anses begärt sitt utträde.

§ 4 ÅRSMÖTE

Årsmötet är organisationens högsta beslutande organ. Det består av ombud för de anslutna medlemsjourerna. Årsmötet skall hållas senast den 15 juni.

§ 5 ÅRSMÖTESOMBUD

Varje medlemsjour som är ansluten till Roks företrädes vid årsmötet av ett röstberättigat ombud. Övriga kvinnor i medlemsjourerna har rätt att närvara i mån av plats, vilket beslutas av värdinnejouren, men dessa har ej rösträtt. Rösträtten skall utövas personligen.

§ 6 KALLELSE

Kallelse till ordinarie årsmöte skall ske skriftligen och utfärdas av styrelsen senast tio veckor före mötet. Motioner till årsmötet kan väckas av anslutna medlemsjourer och enskilda kvinnor inom dessa. Motioner skall vara styrelsen tillhanda senast tio veckor före mötet. Dagordning jämte verksamhetsberättelse, bokslut, budget, motioner och styrelsens yttrande över dessa samt valberedningens förslag översändes till jourerna senast tre veckor före mötet.

§ 7 ÄRENDEN VID ÅRSMÖTET

Vid årsmötet skall följande ärenden behandlas:

- upprop och fastställande av röstlängd
- fråga om årsmötets behöriga utlysande

- val av mötesordförande
- val av mötessekreterare och justeringskvinnor, tillika rösträknare
- styrelsens verksamhetsberättelse
- verksamhetens bokslut
- revisionsberättelse
- fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
- fastställande av budget för kommande verksamhetsår samt medlemsavgift
- val av ordförande
- val av vice ordförande
- val av kassör
- val av vice kassör
- val av övriga styrelseledamöter
- val av två revisorer och en ersättare
- val av valberedning
- motioner och propositioner
- tid och plats för årsmöte

§ 8 VERKSAMHETSÅR

Organisationens verksamhets- och räkenskapsår är lika med kalenderåret.

§ 9 OMRÖSTNING

Beslut fattas genom öppen omröstning med enkel majoritet. Sluten omröstning skall ske om någon begär det och vid personval. Vid lika röstetal avgörs frågan genom lottning.

§ 10 EXTRA ÅRSMÖTE

Extra årsmöte skall hållas, om det begärs skriftligt av en tredjedel av medlemsjourerna eller av styrelsen eller av revisorerna. Kallelse skall sändas ut inom två veckor räknat från det datum skriftlig begäran inkommit. Det extra årsmötet skall genomföras tidigast fem veckor efter kallelsen har sänts ut. Det extra årsmötet får bara behandla den frågan som kallelsen avser.

§ 11 VALBEREDNINGEN

Valberedningen skall bestå av fem kvinnor. Valberedningen utser inom sig en sammankallande.

§ 12 STYRELSE

Styrelsen är organisationens verkställande organ mellan årsmötena.

Styrelsen består av ordföranden, vice ordföranden, kassör, vice kassör och sju övriga ledamöter. Till styrelseledamot kan endast aktiv jourkvinna väljas. Styrelsen skall ha god geografisk spridning.

Mandatperioden för ledamot är två år.

Första gången vice kassör väljs skall hon väljas för två år.

Styrelsen sammanträder minst fyra gånger per år. Kallelse till styrelsemötet skall skickas senast två veckor före mötet. Styrelsen är beslutsför då minst sju ledamöter är närvarande.

Om ledamot finner det nödvändigt kan brådskande ärende avgöras efter samråd med det antal ledamöter som krävs för att styrelsen skall vara beslutsmässig. Beslut som fattas i sådan ordning skall bekräftas vid nästkommande möte.

§ 13 STYRELSENS UPPGIFTER

Det åligger styrelsen att

- fördela uppdrag inom styrelsen förutom uppdragen som ordförande, vice ordförande, kassör och vice kassör
- utfärda kallelse till årsmötet
- bereda ärenden som skall föreläggas årsmötet
- förelägga årsmötet verksamhetsberättelse och bokslut
- verkställa årsmötets beslut
- ansvara för organisationens medel och egendom
- framlägga budgetförslag och verksamhetsplan
- på anmodan av utsedd revisor ställa organisationens böcker och handlingar till revisorernas förfogande
- utse auktoriserad revisor
- utse erforderliga arbetsgrupper
- representera Roks i berörda organ och organisationer

§ 14 FIRMATECKNARE

Föreningen tecknas av två kvinnor i förening. Styrelsen beslutar om vilka som får teckna föreningen.

§ 15 REVISION

Organisationens räkenskaper och förvaltning granskas av dess revisorer. Revisorerna överlämnar sin berättelse till årsmötet.

§ 16 STADGEÄNDRING

Årsmötet beslutar om ändring i stadgarna. För stadgeändring krävs två tredjedels majoritet av antalet närvarande ombud. För ändring av § 16 och § 17 krävs beslut på två på varandra följande årsmöten.

§ 17 ORGANISATIONENS UPPLÖSNING

För upplösning av organisationen krävs att beslut om detta fattas vid två på varandra följande ordinarie årsmöten och att vid båda årsmötena två tredjedelar av de närvarande ombuden är ense om detta.

Eventuella tillgångar skall vid organisationens upplösning överlämnas till ändamål som överensstämmer med Roks syften.